

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 39

Lýsingarprísur fyri min: 20 øyru á
1. síðu, 15 øyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 19. september 1953

Bladið verður bilagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

26. árg

EINKI VAL - TORDU IKKI AT STILLA UPP

**P. M. Dam og Jóhan Poulsen
fólkatingsmenn**

Bert tveir listar komu inn til fólkatingsvalið. Ein listi frá javnaðarmonnum og ein frá sambandsmonnum. Valevnini hjá hesum flokkum vóru P. M. Dam og Jóhan Poulsen. Teir báðir verða so stutt sitandi sum fólkatingsmenn. Val verður einki. Hetta er óneyðugt, tá ið einans tveir valevni bjóðaðu seg fram.

Sambandsflokkurin.

Aftaná at tað frættist, at G. L. Samuelsen, blaðstjóri Dimmalættingar, hevði boðið seg fram sum sambandsvalevni til fólkatingið, roknaðu menn við, at tað fór at vera val, sjálvt um einans tveir listar komu inn. Sambandsflokkurin er sum kunnugt í tvíningum, Andrassarmenn øðrumegin og Kristian Djurhuusar megin hinumegin. G. L. Samuelsen skuldi ætlandi stillast upp mótevnis Jóhan Poulsen, men hetta var so av ongum. Sambandið misti rætuliga nógv við seinasta val og betur vildi tað neyvan gingist teimum hesi ferð. Hjá teimum eins og fólkaflokkinum er tað umráðandi at søpa burtur alt tilíkt, ið geva kann fólkkinum høvi til at sýna tí sitandi landsstýri misálit sitt.

Fólkaflokkurin.

Fólkaflokksmenn vóru í tvíningum. Summir vildu stilla upp og summir ikki, men ivaleyst hevur verið ringt við at gera. Th. Petersen bjóðaði seg sjálvur fram, men hann var vrakaður. Sjóvinnubankaeintýrið er ikki liðugt enn, og ivaleyst er álít Th. Petersens millum manna so lítið, at hann leittiga kundi komið til at bráðdripið flokkinn, um hann varð uppstillaður. Hákon Djurhuus var annar maðurin, men hann man ivaleyst ikki vera hugaður at bjóða seg fram sum valevni sum umstøðurnar norðuri í Klakksvík eru í lötuni; tað vildi verið ov stórt misálit til landsstýrismannin, um hann varð politiskt jarðlagdur í sínum egna valdómi, áðrenn hansara landsstýrismannatið er runnin at enda. Onnur valevni vórðu eisini nevnd, men hvør er tann fólkaflokksmaður, ið torir at venda sær til fólkíð og flokksins vegna taka imóti fólksins dómi aftan á allar syndagerðirnar í heil trý ár?

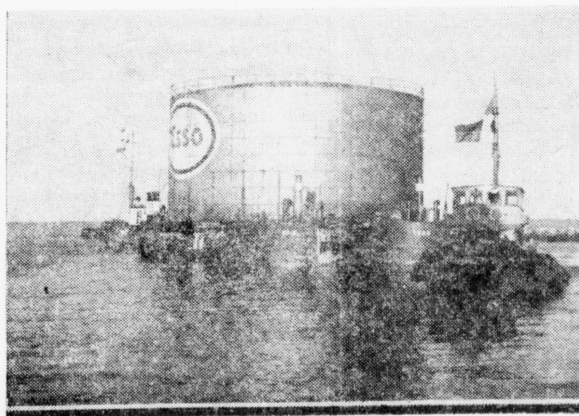
Sjálvstýrisflokkurin.

Sjálvstýrisflokkurin fekk eitt so stórt afturstig við seinasta val, at teir ikki

hövdu minstu vón um at fáa mann valdan, um teir stillaðu upp. Hartil er flokkurin eisini imóti umboðingini á ríkisdegi.

Tjóðveldisflokkurin.

Hesin flokkurin hevur ongantíð tik- ið lut í fólkatingsvali, og heldur ikki hesi ferð frættist frá, at teir hövdu í hyggju at bjóða fram valevni, men so framligir sum teir eru eftir at fáa pening frá danska státinum, var tað ikki óhugsandi, at teir vildu hava fast umboð í Danmark fyri at lætta um biddaragongdina, men aftur hin vegin hóskar tað ivaleyst teirra tvískinningspolitikki betur, at aðrir taka sær av umboðingini. Tá hava teir friari ræsur — kunnu blaka um seg við illkvæmisorðum móti øllum donskum, og ótarnaðir föra sín ósingarpolitikk viðari, samstundis sum teirra egnu menn ganga á odda fyri at fáa meir pening frá státinum.

OLJUTANGAR TIL SJÓ

Fyri stuttum kundi ein í Oyrasundi út fyri Keypmannahavn siggja ein stóran oljutanga á floti. Svitzer var í ferð við at toga ein av tangunum hjá Dansk Esso frá goymslunum í Hellerup til tær nýggju goymslurnar við Prøvestenen á Amager. Um stutta tíð skulu teir leggja niður Hellerup-goyslurnar, og í alt 12 tangar, ið rúma 25 milj. litrar skulu flotast til nýggju Prøvesten-goyslurnar.

Flokksfundar

Í samband við uppstillingina skrivar Dagblaðið:

Javnaðarflokkurin bjóðaði ikki til at hava landsfund um uppstillingina, tí teir vóru so illa royndir seinast, at eingin mótti upp. —

Meiningin í hesum fáu orðum skal ivaleyst vera tann, at javnaðarflokkurin til seinasta fólkatingsval hevur ætlað at havt landsfund, men eingin limur mótti.

Í hesum er fyrst og fremst einki orð satt.

Hvør einasti aðalfundur hjá javnaðarmonnum hevur verið væl vitjaður; tað hava aloftast verið umboðsmenn úr øllum valdömunum í Føroyum, og tola teir í øllum fõrum sammeting við landsfundir fólkaflokksins við umboðsmönnum úr »flestu valdömunum.«

Aðalfundur javnaðarflokksins í ár verður annars seinni í heyst.

Dráttur heimkomin

við 160 tonsum. Fyr til Onglands við fiskinum. Tók 25 pst. av seinasta farminum við.

Kjállararnir hjá mongum keypmanni leggja fullir av smáfiski sum ikki kann turkast. Hetta er harmiligt.

NYGGJAR BOKUR

»Glógvandi søgur« eitur nýggj bók, ið Stig G. Rasmussen gevur út. Hetta eru umsetingar eftir útlendskar hövundar.

Samstundis hevur Stig greitt til preningar eina handilsadressubók, »Handelsvejviser for Færøerne«. Báðar bókurnar eru í arbeiði á prentsmíðju.

Tað er ein verunleiki

at fólkaflokkurin og sambandið saman við tjóðveldismönnum so eiggiliga sviku Norðoyingar.

at hin fyribils setti ríkisumboðsmaðurin á fundi, har ið landsstýrið, flokksformenninir, sjúkrahússtýrið og læknar vóru til staðar, segði, at ríkisstýrið eftir umstøðunum vildi ganga við til semingarpuppkotið.

at tað er ósatt, at sami ríkisumboðsmaður skal hava sagt við P. M. Dam, at tað av javnaðarmonnum og sjálvstýrismönnum framsetta uppskotið — ið var meinlikt semingarpuppkotinum — ikki kundi verða framt.

at »Dagblaðið« fer við grimum ósannindum, tá ið tað vil leggja ríkisumboðsmann Elkjær Hansen undir tílíkt úttalili.

at landsstýrið og tess flokkar hava snýtt Føroya fólk við at lova tí, at inn-tøkurnar við 15 pst. okurtollinum skuldi nýtast til at lækka vöruprisirnar, og so nú »kalt og kyniskt« taka allan príslækkingarstudningin burtur.

at landsstýrið og stjórnaflokkarnir við köldum eygum hava sæð — og uttan at röra ein fingur til hjálpar — hvussu tann eina fiskimannafyrirøkta fyri og onnur eftir vegna trot uppá driftskapital er malin á húsagang og havnað í fanginum á størreiðarum sum Kjölbro, Dahl og øðrum.

at landsstýrið og stjórnaflokkarnir harafturímóti hava gløtt av iðni fyri at veita størreiðarum sum Kjölbro við-mæli og hjálp til at syfta tveir, triggjar bátar ísemm frá neyðstøddum fiskimönnum — ella sum ta ferðina, tá ið landsstýrið læt traðirnar gløða fyri at veita Kjölbro eina millión úr national-bankanum og 600.000 úr Tryggingar-sambandinum uttan at krevja ein stav av roknskapi.

Danska fólk- atingsvalið

Týsdagin 22. sept. verður fólkatingsval í Danmark. Vælstriðið hevur verið av tí harðasta. Eftir kønari meting sigast javnaðarmenn hava líkindi fyri framgongd. Síðani fyrr, forsætisráð-harrin stovnaði nýggjan flokk, er klovningur í ihaldsflokkunum, men hvørja avirkan hetta kemur at hava er ílt at siga. Um hesin nýggi flokkurin fær menn á ting, verða teir at föra ein afturhaldnari politikk enn vinstra og konservativu hava gjørt frammanundan.